

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
tözsdejében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.

Tanítóknak, aljegyzőknek, írásoknak, földmiveseknek és szer-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.
negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

A vármegye állásfoglalása.

A holnapi, pénteki vármegyei közgyűlés tárgyalni fogja *Evetovits János és társainak* a mai állandó választmányi ülésén megvitatott és nagy többséggel elfogadott ama határozati javaslatát, hogy Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága foglaljon állást a kormány és a munkapárt mellett, fejezze ki bizalmát a Lukács-kabinet iránt és üdvözölje gróf Tisza Istvánt, egyrészt abból az alkalomból, hogy az ellene intézett gaz merénylettől megmenekült, másrészt pedig, mert erélyes föllépésével, vasakarátával és elszánt cselekedetével megszüntette a közjavakra káros, a nemzeti érdekeket veszélyeztető obstrukciót, amivel a parlament munkaképességét biztosította.

Semmi kétség, hogy a közgyűlés nagy többsége a határozati javaslatot elfogadja és a kormány politikája mellett demonstrálni fog. Állásfoglalását nem annyira pártpolitikai szempontok, mint inkább az ország nagy nemzeti és gazdasági érdekei fogják irányítani.

Néhány hét előtt még félre lehetett vezetni a nemzetet közismert frázisokkal, kortesszólamokkal, hazug jelszavakkal és durva rágalomokkal, hogy a kormány és Tisza gróf intézkedései az alkotmányt támadják, a parlamentarizmust sértik. Ma azonban, amikor a főrendiház, melyet a magyar társadalomnak minden irányban független, a

közéletben vezető szerepet betöltő, tudásban, vagyonban, erkölcsben hatalmas férfiak alkotják, *ötszörös többséggel* a kormány mellett foglal állást és a Ház elnökének cselekedeteit helyesli, — amikor a magyar jogéletnek kitünőségei: *Vavrik* kuriai alelnök — aki a kormánytól nem vár, nem kér semmit, mert hiszen a neki felajánlott igazságügyi miniszteri tárcát is visszautasította — és *Csathó* táblaelnök kijelentik, hogy a képviselőházban hozott határozatok a törvényes követelményeknek megfelelnek, — amikor az »alkotmány védőbástyái«: az összes vármegyék — három-négynek kivételével — óriási többséggel bizalmat szavaznak a kormánynak és pártjának és végül a hasznos törvények diszes sorozatának gyors alkotása után: nem lehet már megerősíteni azt az igazságot, hogy a legutóbbi parlamenti események, ha látszólag esztétikai hibákban is szenvedtek, a népre hasznosak, a nemzetre üdvösek voltak.

Zentai választás.

A »Bácsmegyei Függetlenség« mult heti számában a következő megjegyzésekkel kíséri lapunknak »A zentai választás« című 3 hét előtt megjelent vezércikkét:

»A kormánypárti lapok még most sem tudnak megnyugodni a zentai veszteségben. Most a »Bácsmegye kesereg az elveszett dicsőség

miatt s kígyót-békát kiállt az ellenzékre s borzasztó terror, vesztegetés s piszkos eljárásról tud, amit mind az ellenzék követett el. Mi már megmondottuk egyszer a kiabáló lap egy méltó társának, a plagizátor »Bácská«-nak, hogy nem kell az embernek erőlködni, hogy ur legyen a saját portáján. Már pedig ha a zentai választókerület függetlenségi kerület, mi oka lett volna a nekünk tulajdonított terrornak és szavazatvásárlásnak?

Feltéve, de nem megengedve, ha Fernbach Károly összes vagyonát szórta el, vajjon nem volna-e akkor is tisztességesebb az eljárása, mint mikor a munkapárti képviselő »urak« az államkasszából lopott pénzen vásárolják a mandátumokat?

Ajánlunk valamit bácsmegyének. Ha mi oly lovagiatlan s minden terror-ra kapható ellenzékiek vagyunk, folyamodjanak a legjobb orvos-sághoz. Ön is, mint a hatalomnak egyik székértelő organuma álljanak be a titkos választójog követői közé, mert az lesz a radikális gyógymód. Vagy tán igazunk van, hogy ettől a purgótól a tisztelt túloldalnak fájdulna meg a hasa?»

Laptársunk okoskodására a következőket válaszoljuk:

1. A politikai tisztesség szempontjából mindegy: akár a képviselő vásárolja a szavazatokat, akár a képviselő helyett más cselekszi ezt. A törvény tiltja a vesztegetést úgy az ellenzéki, mint a munkapárti képviselőnek. Mentségül tehát el nem fogadható, hogy »Fernbach Károly

Nem akkor halok meg...

Nem akkor halok meg
Ha sóhajom elszáll,
Ha a rideg halál
Kaszálja eltalál.

Nem akkor halok meg,
Mikor a testem kihűl,
Vagy midőn szememre,
A gyász leple terül.

Nem akkor halok meg,
Ha a sirba tesznek,
Záros koporsómra
Kemény rögök esnek.

Hanem mikor Téged
Eltudlak feledni,
S nem lesz több emlékem —
Már megszűntem lenni.

Ha a lelke üres,
A szívem megfagyott;
És te egyszer elhagysz —
Akkor leszek halott.

MERSZTORFNÉ RACSA TESSA.

Az erdész leány.

Irta: Del Toró.

Nógrády Pista agglégény volt. Szülei elhalálása után egy igen szép uri Kuria maradt rá örökségül a Mátra erdőkoszorúza vidékén. Kényelmesen megélt a birtok jövedelméből és bár szerette a szép asszonyokat, nem házasodott meg, hogy függetlenségét rabláncra ne verhesse a szerelem.

Egyedül élt és minden örömét a vadászat-

ban lelte. Kitűnő lövő volt, sohase hibázta el a célt és a feckét még röptében is eltalálta.

Nap-nap után a Mátra sűrűjét bújta és sokszor halomszámra terítette le a vadakat. A nemesebb vadakból egész muzeumot gyűjtött össze a Kúriájában.

Az erdő belsejében állt az erdészlak, melyet az erdész gyönyörű, fiatal leánya gondozott, mikor az apja rendes körútját végezte az erdőben. Olyan tiszta, csinos volt mindig e lakocska, mint egy kápolna, mely az erdő mélyén dicsőíti a végtelenség urát.

Nógrády Pista, mikor az erdészlak mellett elhaladt, meg nem állhatta, hogy be ne tekintsen annak nyitott ablakán és meg ne bámulja azt a lelket gyönyörködtető ragyogó tisztaságot, melyet a fiatal tizenhétéves Marika kezei oly szépen varázsoltak össze. És ilyenkor órák hosszáig elcsevegett a kedves leánnyal, kinek piros ajkai közül hófehér fogsor villogott ki, éjfekete szemében pedig tűz csillogott.

És mikor puha, bársonyos vállát is néha megérintette kezeivel, úgy érezte, mintha villany-szikra zsibbasztotta volna az ereit.

Marika azonban nagyon tartózkodó volt és félve húzódozott vissza Nógrádytól, miközben gömbölyű arcát mindig előntötte a rózsapír. Lehet, hogy ezt a félelem szülte, de lehet, hogy a szivecskéjében valami mást is érzett.

Nógrády Pista sokszor a holdvilágos, csendes éjszeleket is vadászaton töltötte el, mivel tudta, hogy az öreg erdész az ilyen szép esténként rendszeren körszemlékre rándul ki az erdőbe és lesi az orvvadászokat.

Marika ilyenkor rendszeren kiült a házikó elé valamelyik virágos bokor tövébe és elmélázva várta a szép vadász jöttét. Mert bizony a tiszteltnél valamivel ő is többet érzett Nógrády Pista iránt. Hiszen nyíló bimbó volt, nem tehetett hát arról, ha a szive néha hangosabban dobogott. Mert bizony a fiatal leányszív katlanát ilyen időben legveszedelmesebben fűti a szerelem. Egy holdvilágos nyári estén, mikor minden akarat elernyed és fantómmá válik a bűvös, hallgatag

és illatozó virágokat előzőnlő ezüst sugaraktól az erdő minden bokra, — Nógrády Pista vállára vetette fegyverét és vadászatra indult az erdőbe. Olyan szép és vonzó volt az éjszaka, hogy szinte gyönyörűség volt a suttogó bokrok közt ballagni a puha, harmatos fűben.

Marika egy bokor mellé húzódozott az erdészlak közelében és onnan leste, hogy mikor jön a szép vadász?

Nógrády lövésre kész fegyverrel a kezében ballagott az erdészlak felé, de nem vette észre Marika búvhelyét. Egyszerre csak megrezzen a bokor, hol Marika szerelmes gondolatait egymásba fűzte, de abban a pillanatban Nógrády fegyvere is eldőrdült és néhány sörét megsebezte a szép leány puha, bársony karját. Egy éles sikoly volt erre a felelet és Nógrády Pista ijedten dobta le a fegyverét és futott a bokorhoz. Vad helyett véletlenül a szép leánykát sebezte meg.

A szép vadász magához ölelte a sebzett leánykát és úgy tartotta a karjai közli, mint egy fehér rózsát, amit az ember gyöngyharmatosan tép le a tövéről és mámorosan szagolgatja.

Marika csak könnyebb sebet kapott, de Nógrády Pista mégis nagyon megijedt és csak akkor tért magához, mikor Marika arcáról eltorzult fájdalom helyett az élet csodálatos szépsége mosolygot rája.

Nógrády minden áron jóvá akarta tenni ezt a majdnem végzetes lépését és magával vitte a szép leányt az úri Kúriájába és ott is tartotta.

Marika volt ettől az időtől fogva Nógrády Pista órangyala és gondozója halála napjáig.

A boldogság ragyogó napja sugározta be az úri Kúriát és az élet csodás szépségei mosolyogtak rájuk hosszú időn keresztül.

A gyász és szomorúság csak akkor kezdett Marika jó szíven rágódni, mikor Nógrády Pista fölött is bezárult ősei kriptájának a nehéz ajtaja és Marika egyedül élt a »szép vadász« emlékének, öreg apjával, a reámaradt Nógrády úri kastélyban.

— föltéve — összes vagyont szórta a választásra.

2. Az államkasszából való pénzeknek választási célokra való felhasználásának vádja már rég alaptalannak bizonyult. Désy volt államtitkár bejelentett interpellációjától elállott.

3. Mi soh'se állítottuk hogy *Fernbach* Károly vesztegetéssel jutott a mandátumhoz. Ilyet mindaddig, míg az illetékes bíróság meg nem állapítja, nem állítunk. A zentai választásról nem mi, a *Bács megye szerkesztősége* irtunk, hanem zentai levelezőnk. Tehát eme cikkeinkben végig vonuló fölfogás nem a mi, hanem zentai levelezőnk álláspontját fejezi ki. Az állításokért ő felelős.

A verbászi munkapárt népgyűlése.

A verbászkerületi munkapárt népgyűlésén tudvalevően táviratban üdvözölték *Lukács* miniszterelnököt, gróf *Tiszát*, báró *Vojnits* Istvánt és a munkapárt elnökségét.

A napokban a következő válaszokat kapta dr. *Récsei* elnök:

Dr. *Récsei* Ede urnak a nemzeti munkapárt elnökének

Ujverbász.

Kerületi pártértekezletből meleg hangon nyilvánítt távirati üdvözlésükért fogadják hálás köszönetem őszinte kifejezését

Lukács László.

Ngs. Dr. *Récsei* Ede pártelnök urnak

Ujverbász.

Párthiveink üdvözlétének szívélyes viszonzása mellett igen köszönöm támogatásuk biztositását

Báró *Vojnits* István.

Ngs. Dr. *Récsei* Ede munkapárti pártelnök urnak

Ujverbász.

Ujverbászi választókerületbeli párthiveink fogadják ragaszkodásuk és bizalmuk kifejezéséért hálás köszönetünket hazafias üdvözléssel az országos nemzeti munkapárt Elnöksége nevében

Báró *Dániel* aelnök.

Dr. *Récsei* Ede pártelnök urnak

Kula.

Szives megemlékezéseért hálás köszönetet mond

Gróf *Tisza* István

— Zombor város a kormány mellett. Zombor város közgyűlése szombaton a kormány mellett foglalt állást. Dr. *Kozma* László volt orsz. képviselőnek nagy szónoki lendülettel, pompás érvekkel megokolt ama határozati javaslatát, hogy a kormánynak bizalmat szavazzanak, gróf *Tisza* Istvánt pedig üdvözléjké, majdnem háromszoros többséggel fogadták el. Az indítványt *Nikolits* György és *Grüner* Samu pártolták, dr. *Baloghy* Ernő, aki ellenjavaslatot is nyújtott be, ellene szólalt föl. A szavazásnál azonban csak tizenötödmagával maradt.

Ítélet a topolyai tollkereskedők bünperében.

Szabadka, 1912. jun. 24.

Ma tárgyalta a szabadkai törvényszék *Grünfeld* József és társai bünügyét.

Grünfeld január 19-én Budapesten eladott 32.000 korona értékű tollat, a pénzt fölvette, de már másnap jelentkezett a főkapitányságon azzal, hogy éjszakai mulatozás közben valamelyik kávéházban ellopták a 32.000 koronáját. Néhány nappal ezután *Grünfeld* a *Topolyai Általános Takarékpénztár* és a *Topolyai Önszolgáltató Szövetkezet* följelentette, hogy *Grünfeld* nekik 52.000 koronával tartozik és azzal gyanusították meg őt, hogy megkárosításukra elrejtette a pénzt. A rendőrség letartóztatta *Grünfeld*-et, a ki a vizsgálat során megvallotta, hogy a pénzt átadta sógorának, *Weisz* Károly szabadkai kereskedőnek, a ki viszont 30.000 koronát továbbadott *Robicsék* Ferenc és *Robicsék* Izidor sógorainak.

A mai tárgyaláson *Grünfeld* föntartotta a vallomását, a többi azonban tagadta, hogy kapott a pénzből. *Weisz* Károly alibit is akart igazolni, a mi azonban nem sikerült neki. Mintegy ötven

tanut hallgatott ki a bíróság s ítéletre csak késő este került a sor.

A bíróság *Grünfeld*-et másfél évi börtönre, *Weisz*-t tizenöt hónapi, *Robicsék* Ferencet és *Robicsék* Izidort hat-hat hónapi börtönre ítélte.

Ugy a közbíró mint a elítéltek fölbevezését jeletettek be.

Véres dráma egy táncteremben.

— Saját tudósítónktól. —

Apatin, 1912. jun. 24.

Véres dráma színhelye volt a napokban az apatini *Benzinger*-féle vendéglő.

A község földmives népének apraja-nagyja összejött, hogy a vasárnapi táncvigalmon részt vegyen. Ott volt *Götter* Róza is, Apatin egyik legszebb parasztlánya is, akinek szívét a legények egész csoportja ostromolta.

A leánynak már hosszabb idő óta a legkomolyabb a leghevesebb udvarlói *Winkler* János és *Immer* Antal voltak.

A vasárnapi mulatságon *Immer* a maga számára foglalta le a leányt. Szakadatlanul vele táncolt, senkit se engedett hozzá közeledni. Később a terembe lépett *Winkler* s izgatottan kereste szive választóját. Amidőn vetélytársa oldalán megpillantotta, dühbe gurult, hozzájuk rohant s *Immer*-t durván félrelökte.

Az utóbbit a sértés annyira felbőszítette, hogy kést rántott s azt *Winkler* mellébe szurta, oly erővel, hogy haldokolva vitték haza.

A leány a véres dráma látására elájult; a merénylőt pedig letartóztatták.

A katonatisztek és a magyar-kanizsai lányok.

Hogy a katonatisztek milyen nagy az értéke, a vonzóereje, hatása a női nemnél, azt társadalmi életünk minden vonatkozásában tapasztaljuk. Ők azok, akik az asszonyok és leányok gondolat és érzelemvilágában a legszebb helyet foglalják el. Ők idéznek elő örömet, gyönyört, s ők okoznak bánatot, fájdalmat.

Erre vall, ezt bizonyítja a legutóbb *Magyar-kanizsán* történt eset is, melyről egy ottani lap így kesereg: »Egy minden tekintetben sikerült bál emlékével tette csütörtökön nyugalomra a fejét az a 6 leány és ugyanannyi mama, kik részt vettek katonatisztek bucsuestélyén. Hogy jól mulattak az természetes, mert volt annyi fiatal ember, mint égen a csillag, a táncosok kizárólag katonatisztekéből állottak, ami szörnyű módon imponált is a mi kis bakfisainknak. A mulatság 1 órakor véget ért, mert a katonaság reggel 6 órakor vissza indult állomás helyére! Szokás, a jelenvottak névsorát is közzé tenni, ilyen »elite« mulatságoknál, azonban mi ezt mellőzzük, mert úgy is tudja mindenki, kikből állott az előkelő publikum.

A bucsuzás roppant megrázó aktus volt, úgy hogy alig tudtuk végignézni! A leányok szeméből vizözön módjára potyogtak a könnyek... a szenvedés szimbóluma ült a különben vigor-akkra...

Őszintén sajnáljuk a szegény leánykákat, de változtatni az ügyön nem lehet. Bele kell nyugodni a sors alakulásaiba. Szerettünk volna belátni az ártatlan lelkekbe... hogy a lelki vihar fokáról fogalmat alkossunk, de sajnos erre nem volt alkalmunk...

Távozó bírák bucsuztatása.

— Saját tudósítónktól —

Titel, 1912. jun. 24.

Az igazságügyminiszter tudvalevőleg a csajkáskerületi, titeli és zsabylai járás eddig együttes telekkönyvi hivatalát kettéválasztotta és a zsabylai járás telekkönyvét július hó 1-ével a zsabylai kir. járásbíróhoz helyezte át, minek folytán a bírák és telekkönyvi hivatalnokok áthelyezése is megtörtént. Ennek folytán dr. *Petrovity* László kir. járásbíró a szabadkai törvényszékhez, *Kégl* János telekkönyvvezetőt a törökbecsei járásbíróhoz Dankó Samu és Niosztóznán Péter segédtelekkönyvvezetőt pedig a zsabylai járásbíróhoz helyezték át.

Az összes áthelyezettek tisztelére, akiket általános becsülés becsülés környékezett, Titel számottevő intelligenciája és polgársága e hó 22-én a titeli polgári olvasó egyesület összes termében bucsulakomát rendezett, amelyen 94-en jelentek meg. Amely szám szépen igazolja a távozók iránti közszeretetet.

A társaság a reggeli órákig széles jó kedvben maradt együtt, s lelkesen ünnepelte a derék férfiakat.

A banket során Komjonkai *Szemző* János főszolgabíró a járás nevében, dr. *Szemző* Dezső titeli ügyvéd a jelen volt titeli ügyvédek nevében, *Zumaróczy* István kir. járásbíró a korlátolt számban meghívott bírósági tagok nevében bucsuztatta el igen szép, magas szavakban a távozó tisztviselőket.

Károlyi, Lovászy stb. Zomborban.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1912. jun. 24.

Az ismét összecsirizelt vegyes ellenzék tegnap, vasárnap politikai műkedvelő előadást rendezett nálunk. Néző lett volna elég; de választó kevés. Az asszonyok szép számban voltak képviselve.

A függetlenségi zászlóval egy kis összetűzés történt *Fernbach* és a rendőrfelügyelő közt, aki fölösleges módon túlerősen exponálta magát.

Az első szónok gróf *Károlyi* Mihály volt, akinek beszédét érdemes — elolvasni; de meghallgatni görcsös fájdalom.

Annál tüzesebben beszélt *Szmrecsányi* György. Szép szál legény, akit szívesen hallgatnak — az asszonyok.

Figyelemmel hallgatták és lelkesen tapsolták *Lovászy* Márton, aki mérsékelt hangon szeretett volna beszélni, de lendülete kissé elragadta. Okosan beszél, de nem az igazságot, hanem a pártpolitikai szempontokat keresi.

Beszélt még *Farkas* István szociálista vezér, *Hadzsi* ujvidéki ügyvéd és *Fernbach* Károly, akinek szebb a hangja, mint a mondani-valója.

Határozati javaslatot is elfogadták.

Az alispán Hodságon.

— Saját tudósítónktól. —

Hodság, 1912. jun. 19.

Szép, megkapó ünnepségnek volt színhelye e hó 16-án Hodságon, abból az alkalmából, hogy a vármegye alispánja, *Scultéty* Ferenc új állásában először jelent meg itt. Növelte az ünnepség fényét és erkölcsi értékét az, hogy az alispánt a vármegye nagyszerű, illusztris vezére, báró *Vojnits* István kísérte ide s hogy vele jöttek dr. *Konyovits* Dávid és *Szutrély* Lipót orsz. képviselők is.

Az alispánt és előkelő kíséretét a pályaudvarnál *Nopper* Ferenc jegyző meleg szavakban köszöntötte. Azután zenezőval és bandériummal, valamint hosszu kocsisorral a községbe mentek.

A községházánál *Rausch* Ede nagybirtokos magvas beszéddel üdvözölte báró *Vojnits* Istvánt, *Scultéty*-t és a többi vendégeket, Ugyanezt tette németül *Groll* József földmives.

A vendégek ezután lakosztályukba vonultak. Az alispán több küldöttséget fogadott. Mindegyiknek a helyzetnek megfelelő, talpraesett gondolatmenettel adta meg a választ.

Majd *Szemző* főszolgabíró vezetésével látogatások történtek.

A Huck-féle vendéglőben délben ebéd volt, melyen sok felkőszöntő hangzott el. *Ertl* János orsz. képviselő szívből jövő szavakkal a királyt éltette.

Dr. *Knézy* ügyvéd *Scultéty* alispánra emelte poharát.

Ertl János újabb tószájában báró *Vojnits* Istvánt éltette, a közönség lelkes éljenei és zajos tapsai közt.

Wagner Antal aljegyző a vendégekre üritette poharát.

Scultéty alispán feszült figyelemmel hallgatott beszédben a község lakóit élte.

Hasonló szellemű, éljenekkel és tapsokkal megszakított, lelkes hangú felköszöntőt mondott báró *Vojnits* István.

Dr. *Faller* Alajos vepródi jegyző és ügyvéd meglepően szép szónoki tudással *Ertl* Jánosné urnót köszöntötte.

A vendégek egy jól töltött nap kellemes emlékével távoztak községünkől.

Állatdíjazás Csonoplyán.

— A titkári hivatal jelentése. —

Csonoplya, 1912. jun. 25.

A *Bácsbodrog megyei Gazdasági Egylet* a fiókját képező községi gazdakör bevonásával június hó 23-án Csonoplyán piros-tarka szarvasmarhadíjazást tartott, amelyen 14 tehén, 19 üsző, 10 tenyészbika és 3 borjú lett bemutatva.

Az egyesületet *Kiss* Lajos alelnök és *Inhoff* József titkár, a m. kir. földmivelésügyi miniszteriumot *Illésy* Sándor gazdasági s. felügyelő, a járási főszolgabírói hivatalt *Halm* Ottó rendőr felügyelő képviselte. Megjelentek *Gádor*, *Nemesmilitics*, *Kerény* és *Kossuthfalva* kiküldöttei. A bíráló bizottság tagjai. Elnök: *Kiss* Lajos, *Topolya*. Tagok: *Illésy* Sándor gazdasági s. felügyelő, *Halm* Ottó rendőrfelügyelő *Zombor*, *Sehrei* Sándor körállatorvos, *Danninger* Boldizsár, *Kopping* Jakab (Mártonfia), *Spreitzer* Frigyes, *Bohner* Gáspár Csonoplya, *Jung* Jakab Gádor, *Lehrbaum* András Kerény, *Pályi* Antal, *Faragó* József *Kossuthfalva*, *Vidákovits* Jenő *Nemesmilitics*, *Inhoff* József *Zombor*.

Az *Illésy* Sándor gazdasági s. felügyelő által rendelkezésre bocsajtott államdíjakat a következők nyerték el.

Üsződíjak: I. *Müller* József Csonoplya 70 K. II. *Pályi* Lőrinc Csonoplya 60 K. III. *Ábrágig* Ferenc 50 K. IV. *a Páhl* József Csonoplya 719 h. sz. 40 K. IV. b., *Hippich* István Csonoplya 40 K. V. *Spreitzer* János Frigyes fia Csonoplya 20 K. Összesen 280 K.

Tehéndíjak: I. *Hippich* István Csonoplya 50 K. II. *Kammer* Péter Csonoplya 40 K. III. *Csihacsek* József Csonoplya 30 K. IV. *a Spreitzer* József Csonoplya 20 K. IV. b. *Szeitz* János Csonoplya 20 K. V. *Pályi* Lőrinc Csonoplya 10 K. Összesen 170 K.

A gazdakör 19 koronás és *Kiss* Lajos 2 koronás adományát saját tenyésztésű bikáik után a következők nyerték el: I. *Wilhelm* Ferenc 10 K. II. *Guldi* Péter 5 K. III. *a Pályi* Lőrinc 3 K. III. b. *Spreitzer* József 3 K. Összesen 21 K. Csonoplya község kifogástalan küllemű, jól gondozott tenyészbikái egyesületi ezüst oklevéllel lettek kitüntetve.

Kiosztás után *Kiss* Lajos elnök hosszabb beszédben a nyugati fajta szarvasmarha-tenyésztés előnyeire mutatott rá. Az egyesület vezetőségének eredményes munkálkodását *Kopping* Ferenc gazdaköri elnök talpra esett beszédében köszönte meg.

A társas ebéd alkalmával több felköszöntő hangzott el. *Kiss* Lajos díjazott gazdákra, a gazdakör agilis vezetőségére, a gazdaköri tagokra és azok családtagjaira, *Schieber* István az egyesület vezetőségére, dr. *Kemény* Lajos. *Illésy* Sándor gazdasági s. felügyelőre, *Pályi* Antal a különböző nemzetiségi csonoplyai gazdák társulására, *Schrei*er Sándor *Tárca*zy *Dezső*re, a járási mezőgazdasági bizottság elnökére és *Halm* Ottó rendőrfelügyelőre mondott felköszöntőt. A csonoplyai tenyészállat-állomány sem számban sem minőségben a csonoplyai gazdáknak nem felel meg.

A bíráló bizottságnak minden befolyástól mentes kritikája meggyőzte a csonoplyai gazdákat. Ujabb elsőrendű piros-tarka tenyészanyagot kell a községbe behozni, mert a meglevő degenerálódott anyagnak, feljavítása sok időbe és anyagi vesztésébe kerülne, és kimenetelében több mint bizonyos, nem járna a várt eredménnyel.

A kakas tollúak.

Kik volnának ezek mások, mint a magy. kir. csendőrség tagjai, kiknek marcona és tagbaszakadt alakjait rendületlen hidegvérűségükkel, erélyes magatartásukkal, a nyert parancs végrehajtásánál semmiféle akadályt nem ismeri eljárásukkal, délceg viseletükkel, mindenkor megbízható veszélyes felépítésükkel még Bpsten is megbámulták és irányukban nagy respektussal viselkedtek.

Valóban szolgálatkészségük valami mérsékelten csodálatra méltó. — Nemcsak a rájuk

bizott bűnügyek szálaít tudják a legmélyebb homályból kibogozni elismerésre méltóan, nemcsak mindenkor hűségesen és kitartóan végzik a rájuk bízott fontos feladatokat kötelességszerűen, hanem megjelenésük különösen ott, hol addig a rend és törvény betűi nagyon ingadozó talajon állottak, előidézte azt, hogy az élet- és vagyonbiztonság ideális magaslatra szállott. Nem is nagyon régen volt az az idő, és nem a mesék országába tartozik, ami például a zombori tanyákon sokszor megesett, mielőtt ott m. kir. csendőrséget állították föl, hogy fényes nappal egyes tanyákról, hol csakis gyermekek, vagy kilesett egyes nőszemélyek voltak odahaza, a tanya udvaráról idegen emberek egész merészséggel a legelő disznónyáját, vagy otthon tartott értékes lovakat szó nélkül úgy elhajtották, hogy azoknak soha nyomuk se került meg; természetesen nem mulasztották el némi revolver villogtatást a megfélemlítés céljából az ellenszegülésre ugyanis képtelen tulajdonosok előtt. Akárhányszor a gabonával telt tanyai magtárak éjnek idején kiürültek s a reggel meglepődésre ébredt tanyai gazda sohasem kapott senkitől kárpótlást; ellenben sokszor örült, hogy százaz bórral s életével megmenekülhetett a bajból.

Ma a csendőrség működése mellett ez lehetetlenség, erre most már nem is mernek vetezmedni. Ezért is emelkedett a szállások és tanyák földjeinek értéke igazán mesészerű magasságra, amire évekkkel ezelőtt senki se gondolt volna. Ezzel ellentétben pl. Horvátország és Slavonia egyes olyan elhagyott helyein, mely a csendőrségtől, civilisatiótól, vasuttol távolra és oldalt fekszik, a szántóföldek értéke a vagyonbiztonság fokozódása arányában naponta növekedik.

Ezekből érthető Magyarországon a m. kir. csendőrség nem szaporítható oly mértékben, amint azok sűrű felállítását egyes vidékek óhaja kívánatosá teszi, mivel nincsen vállalkozó ember elegendő, aki szívesen belépne a csendőrségi szolgálatba s az ott divó szigorú fegyelmet ki is tartaná. Már pedig a csendőrségre mindinkább több és több fontos teendő járul. Így legutóbb a határrendőrségi teendők ellátását is a csendőrségre ruházták, miáltal az ország belsejéből a csendőrség ős személyzete elvonás folytán igen megfogyott és részben honvédségi katonák kirendelésével kivánták a hiányzó személyzetet pótolni ideiglenesen.

Felmerült tehát a kérdés, vajjon nem volna célszerű, ha a csendőrség személyzetének állandó ellátására céljából a m. kir. honvédség utolsó félévet szolgáló legénységéből az utolsó félévet a csendőrségnél töltenék, s kinek kedve volna, ott is maradhatna, beszámítván neki kedvezményképpen a honvédségnél eltöltött szolgálat ideje csendőrségi szolgálatba. Csakis így lehetne a csendőrség legénység számát teljesen használható egyénnel kiegészíteni.

Ha az intéző körök a körülményt fontolóra veszik s ha e körülményre mi figyelműket felhívtuk: ne vegyék azt zokon a civil fejek. Hiszen civil fejekben fogamzott meg az a gondolat is, hogy a hadsereg részére hadgyakorlatok alkalmával szükséges pótlókat nem kell egész éven át a katonai kincstárnak élelmezni, hanem egyes polgároknak, vállalkozóknak adják azt ki tartásra, akik bármely pillanatban, ha szükséges, a hadseregnek rendelkezésükre bocsájítják a lovakat azok minden pillanatban készen állnak a hadsereg részére pedig eltartásukról nem a katonaság gondoskodik, a lovak tartása nem terheli a katonai pénztárt. E gondolat is a civil koponyákban született meg, csak a kivitel módját állapították meg a katonai szakemberek.

Ezért hívtuk fel a csendőrségi felsőbbség figyelmét a csendőrségi személyzet pótlására alkalmas módozatra, természetesen a lehetőségek megalapozása a katonai szakértőket illeti, az már az ő dolguk. Mindenesetre fontos és életbevágó kérdés a magyarországi m. kir. csendőrség létszámának állandó fentartása és szaporítása. Hiszen a hatóság valami kényes kérdést akar tapintatosan megoldani, első sorban mindenkor a csendőrség közreműködésére gondol, azt veszi segítőtársul.

Igy a tavalyi újpesti kolerafézesek kikutatására, a járvány továbbterjedésének megakadályozására, az ovóintézkedések megtételére, pontos végrehajtására, az intézkedések kijátszásának megállítására sohasem kapott volna a hatóság a csendőrségnél megbízhatóbb és hűségesebb társat. Ezek nélkül nem lettek volna képesek az országot fenyegető nagy veszélyt csirájában elfojtani. Ezért érthető, hogy a csendőrség létszámának állandó készletére nagy gondot kell fordítani.

Dr. L. I.

H I R E K.

Kérelem.

Ama tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, arra kérjük, hogy a lapdíjat mielőbb küldjék be.

Nekünk szóló pénzek és levelek csakis **budapesti** kiadóhivatalunkhoz (Terézkörut 2.) küldendők.

A képviselőházból.

A parlamenti «*Erőszak*» című tragikomédia a mai nappal befejeződött. A szereplők összeszedték sátorfájukat s 3 havi pihenőre a vidékre mentek. Ott tartanak még műkedvelői előadásokat, de persze nem azzal a szereposztással s nem azokkal az eszközökkel, mint Budapesten. Ott hiányozni fog a síp, trombita, dob s nem fog statisztálni néhány századnyi katonaság. *Justh* Gyula nem fog fölvonulásokat rendezni s nem lesz alkalma nap-nap után az erőszakkal szembe szállni.

Szombaton, hétfőn és kedden még egy csomó fontos javaslatot intéztek el. Olyanokat, melyek a kereskedők, iparosok, gazdák és tisztviselők léteérdekeit érintik.

Szombaton nyert éreletes elintéztést a *baja—bezdán—zombor—apatin—szondi* és a *palánka—ujpalánkai h. é. összekötő vasút* is. Az erre vonatkozó pénzügyi és közlekedésügyi bizottsági jelentéseket egyhangulag fogadták. Most már csak a vonatok forgalomba helyezése van hátra, ami néhány nap múlva megis is történik.

A bácskaiak közül a képviselőházban állandóan jelen voltak: báró *Vojnits* István, *Latinovits* Pál, *Zákó* Milán, báró *Vojnits* Sándor, *Zsubory* József, *Konyovits* Dávid, báró *Podmaniczky* Endre, *Dungyverszky* Bogdán, *Szlezák* Lajos, *Janiga* János, *Falcione* Árpád, *Ertl* János, *Szutrély* Lipót.

Kedden kettővel, csütörtökön négygyel csappant meg a gárda. Az előbbi napon *Szlezák* és *Konyovits* voltak távol (*Szlezák* egy nagyobb bűnperben védői tisztet teljesített *Ujvidéken*, *Konyovits*ot pedig miután már választóinak óriási ügyhalmazát elintézte, még pedig nagyrészt kedvezően, fontos városi érdekek szőlítették haza), az utóbbi napon pedig, vagyis ma báró *Vojnits* István, *Dungyverszky* Bogdán, *Szutrély* Lipót, *Dungyverszky* Gedeon és *Zsubory* József (a vármegye állandó választmányi ülésén vettek részt.)

Ma, csütörtökön *Latinovits* Pál és *Ertl* János is *Zomborba* utaztak, hogy a holnapi közgyűlésen részt vegyenek.

Bátmonostoriak a földmivelési miniszternél. *Bátmonostor* község küldöttsége ma, csütörtökön tisztelgett gróf *Serényi* földmivelési miniszternél s előadta a *Ferenc-csatorna* reambulációja tárgyában való kérelmét. A deputációt *Latinovits* Pál orsz. képviselő vezette a miniszter elé, aki lelkesen támogatta a község ügyét.

Elismerés az apatini aljegyzőnek. *Tuczakovits* Antal apatini aljegyzőt a pénzügyminiszter elismerésben és pénzbeli jutalomban részesítette a közadok körüli szakavatott és sikeres tevékenységért *Tuczakovits* igen derék. ügybuzgó tisztviselője *Apatin* községnek.

Házasságok. Dr. *Reidl* *Dezső* temesvári posta és távirótitkár, földink, eljegyezte *Kováts* *Izabellát*, dr. *Kovács* *Géza* temesvári posta és táv. tanácsos leányát.

Forth *Oszkár* *ujvidéki* városi mérnök a napokban tartotta esküvőjét *Seiffert* *Arankával* *Budapesten*.

Reisz *Béla* *tömörkényi* födbirtokos feleségül vette *Goldskin* *Katalint* *Óbecsén*.

Günsz *Gábor* házasságot kötött *Vig* *Ilonával* *Zentán*.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* *Mihály* özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát *Szabadkán*.

Kunbaja új plebánosát, Makay Gábort a napokban igatták be állásába. A lélekemelő ünnepség díszes keretben mozgott. A vonatnál Egger János jegyző lelkes szavakkal köszöntötte a község új pásztorát. A templomnál Reible adminisztrátor üdvözölte. Makay plebános melegen köszöntö meg a szívélyes fogadtatást. Eggerék Incike nevű leánya elbájos kedvességgel az apróság nevében üdvözölte az új plebánost, akinek virágcsokrot is nyújtott át.

A palánkai járásbíróóság büntető osztályának ügykezelését vizsgálta meg a napokban dr. Konyovits György újvidéki alügyész. A példás rendért elismerését nyilvánította dr. Pető Jánosnak, a büntető osztály kitűnő, nagybuzgalmu vezetőjének.

Az újverbászi főgymnázium államsegélyét a kormány 11,000 koronáról 23,000 koronára, az 1000 koronányi építkezési segélyt pedig 4000 koronára emelte föl. A kormány ezeket a segélyeket báró Vojnits István erőteljes közbevetésére emelte föl.

A baja—apatini vasút megnyitása július hó 9-ére van tervezve. A vasuti vonalat megvizsgálták Offner üzletvezető, Belwinkler a pályafentartási osztály főnöke és Hollósy a forgalmi osztály főnöke.

Halálozások. Hamel Nándor ny. feketehegy ág. ev. lelkes a napokban Ujvidéken 77 éves korában meghalt. A népszerű, derék papot nagy részvétellel temették el.

Spitzer Károly bajai lakos a napokban 87 éves korában meghalt. A bajai kereskedőknek egyik vezértagja volt. A város érdekében nagyművű munkásságot fejtett ki. Elhunyt széles körben kélt nagy részvétet.

A nádajjai alkalmazottak nyugdíj-járulékait ezentul a község közpénztárából fedezik. Így határozott a képviselőtestület.

Építkezések Baján. A Vörös kereszt-téri és a Szentjánosi ovodák építésére, amelyek egyenként körülbelül 30—30.000 koronával vannak előirányozva a legutóbb megtartott versenytárgyaláson ajánlatot adtak be: Antalffy Ferenc bajai vállalkozó 305 és 295 százalék felülfizetéssel, Iscaisz András és Vágner Antal bajai kőművesmesterek 29 százalék felülfizetéssel, továbbá Viola és Szorgend apatini vállalkozók 16 és 16 százalék felülfizetéssel. Miután ez árak túl magasak, valószínűleg újabb versenytárgyalásra kerül a sor. A «Központi szaloda» nagy aranyu átalakítását Antalffy Ferenc végzi a saját tervei szerint. Scherer Károly kereskedő nagy modern házat épített, míg dr. Reisz Péter ügyvéd a Kossuth Lajos-utcai sarokházát alakíttatja át Antalffy Ferenc tervei szerint.

Titel a krassószörénymegyei árvizkárosultaknak 100 koronát szavazott meg legutóbbi képviselőtestületi ülésén.

Végrehajtók választása Felső- és Alsókablonon. Szemző János főszolgabíró elnöklésével — mint levelezőnk írja — f. hó 21-én töltötték be az alsókabloni és felsőkabloni községi végrehajtói állásokat. *Alsókablonon* egyhangulag Székács János péterrévei, *Felsőkablonon* pedig Csakits József felsőkabloni lakost választották meg egyhangulag.

A Hungária kendergyár rt., amely az idén helyezte át székhelyét *Ujverbásról Budapestre*, június 27 tartandó közgyűlésén az *alaptőkét* a részvények lebélyegzése után, 600.000 K-ról 400.000 K-ra *szállítja le.* A lebélyegezett 1200 drb 500 K. n. é. régi részvényt bevonják, illetve 2000 drb 200 K. n. é. új részvényre cserélik be olyképen, hogy 3 drb eddigi részvény helyett 5 drb 200 K. n. é. új részvényt adnak. Az igazgatóság javasolni fogja továbbá, hogy további 600 drb 200 K. n. é. részvény kibocsátásával az *alaptőkét* 400.000 K-ról *emeljék fel* 1,000.000 koronára.

A Margittaszigeti Ármentesítő Társulat pöre. Érdekes, közel öt évig tartó pör nyert a napokban befejezést. A Margittaszigeti Ármentesítő és Belvizvezető Társulat nagy védőtöltése szeremlei szakaszának szélesbitése és magasbitási munkálatait *Robelly* Aladár szegedi vállalkozó végezte 1905-ben. Ez 1907. évi augusztus hó 7-én bepörölte a társulatot a pécsi törvényszéknél 51356 K 68 f kár és több munka értéke iránt. Periratok váltása, az ország különböző részeiben megejtett tanuhallgatás és a helyszínen teljesített bírói és szakértői szemle után a pécsi törvényszék 1911. évi január hó 25-én hozott ítéletével kötelezte a társulatot, hogy 51356 K 68 f. helyett 6304 K 66 f. tőkét, ennek 1905 évi december hó 1-től járó 5 százalékos kamatait és 1930 K 26 f. perköltséget a felperesnek megfizessen. A társulat ügyésze, *Margitai* Péter mohácsi ügyvéd, aki a társulatot a pörben képviselte és mind a tanúk kihallgatásánál (Mohácson, Baján, Szegeden háromszor, Kulán, Palánkon, Hódságon, Székesfehérvárott, Budapesten), mind a bírói szemlén (ismét Baján) személyesen megjelent, a pécsi

törvényszék ítéletét megfőlebbezte, még pedig sikerrel: mert a pécsi ítéletábla a fölperest keresetével egészben elutasította s a perköltségeket kölcsönösen megszüntette. Most már a felperes főlebbezett a kir. Kuriára, amely a napokban leérkezett ítéletével a kir. ítéletábla ítéletét helybenhagyta s így az ármentesítő társulat a pört megnyerte.

»A jegyzők kongresszusa« című legutóbbi vezércikkünket dr. Steuer György honvédelmi min. s. titkár írta. Sajtóhibából dr. Steiner került a cím alá.

Magyar Hét Zomborban. A Magyar Védő Egyesület, melynek főtörekevése a magyar ipar előmozdítása, Zomborban, a Rákóczi szobrának leleplezési hetében Magyar Hetet rendezett nagyobb mérvű forgalom alkalmából. Vértesi Károly egyesületi elnök indítványára és Steiner Lajos ügyvezető igazgató foganatosítására igen sikerült az, mert huszonöt hazafias érzésű kereskedő vett részt az első Magyar Hétkben, akik kirakataikban vagy annak egy külön részében csupán csak magyar gyártmányú iparcikkeket tettek ki s azokat egyforma, a Magyar Védő Egyesület által adott feliratos táblákkal jelölték meg. A magyar gyári és kézműipar fellendülésére a tetszetősen elhelyezett szebbnél szebb tárgyakon örömmel volt észlelhető s a vásárló közönség is meggyőződhetett arról, hogy van már nekünk sok iparcikkünk, melyért nem kell a pénzt külföldre elfecsérelni. Kezdetnek a Magyar Hét szépen sikerült s az uttörő munka, a jövőben szép reményekre jogosít.

A következő hazafias érzésű kereskedők vettek részt áruikkal a Magyar Hétkben, u. m. Bondy Arnold, Baits Vitomir, Dörfler Antal, Engusz József, Goldfáhn Bernát, Hirth János, Holländer József, Klein Vilmos és társa, Knipl János, Konyovits D. Z. Kovacsics Radivoj, Matusek Béla, Moskovits és Társa, Pánits Koszta, Ráczits és Cvrkusits, Schäffer Herman, Schlieszer Testvérek, Schön Adolf, Spitzer Sándor, Stanisits Milán, Stein Jakab, Szabó Nándor Péter, Szuppék Gyula, Szemes József, és Teltsch Gáspár. Ajánljuk a hazai gyártmányt és a magyar iparcikkeket eláruló kereskedőinket a vásárló közönség szíves figyelmébe. Ha a közönség honi tárgyakat keres, a kereskedő ilyet fog készleten tartani. Kötelességünk a hazai és a városnak iparának pártolása. Elföltt örökdió a Magyar Védő Egyesület.

A Kulai Dalárda 25 éves fennállásának évfordulója alkalmából — mint már közöltük — zászlószenteléssel egybekötött Jubileumi ünnepélyt rendez. A műsor következő: Június 28-án este fél 8 órakor lampionos felvonulás Kula község-házától *Mezey* Zsigmondné urnó zászlóanyához, ahol a dalárdák szerenádát adnak. Ezután a dalárok a Zöldkertben ismerkedési estélyt tartanak. Június 29-én délelőtt fél 9 órakor ünnepélyes istentisztelet a róm. kath. templomban, utána a templom udvarán zászlószentelés és szegbeverés. Ezt követi 11 órakor Kula község-háza tanácsstermében a Kulai Dalárda *ünnepi díszközgyűlése.* Déli 1 órakor közös ebéd a Kaszinó szállodában. Egy teríték ára 1/2 liter magyarádi borral 4 korona. A társasbédén résztvenni szándékozó nem Kulán lakó vendégek (nem dalárok) felkértenek, hogy ebbeli szándékukat jun. hó 25. napjáig beárólag e »Kulai Dalárdá«-val tudatni sziveskedjenek. Este 8 órakor ugyancsak a Kaszinó-szálló összes helyiségeiben ünnepi hangverseny a következő műsorral: 1. Lányi E. Vándordal. Éneklia a Kulai Dalárda. 2. Mihó E. Magyarok imája. Éneklia a Kulai Iparos Dalárda. 3. Huber K: Szabadságdal. Éneklia az Apatini Férfi Dalárda. 4. Lányi E: Vadászdal. Éneklia a Palánkai Férfi Dalárda. 5. Lányi E: Kertem alatt. Éneklia az Ujvidéki Férfi Dalárda. 6. Gál F: Honfidal. Éneklia a Zombori Kaszinóegyleti Dalárda. 7. Huber K: Fohász. Összkar éneklia az összes dalárdák. Beléptidij személyenként 2 K. Családijegy 5 K.

Kövessy szintársulata Magyarokanizsára készült. A város tanácsa a játszasi engedélyt meg is adta. Kövessyék azonban most jövedelmezőbbnek ígérkező állomást kaptak, s e miatt Magyarokanizsára nem vonulnak be.

A palánkai dalárda június 30-án táncal egybekötött hangversenyt rendez. A belépődij személyenként 1 kor., családonként 2 K. 50 fillér.

A szomszéd nyakát akarja elvágni Vadócz Péter bopolyai szállási lakos. Levélben ugyanis 4 ízben fenyegette meg Szűcs Ferenc szomszédját, hogy neki és feleségének elvágja a nyakát, ha 200 koronányi adósságát meg nem fizeti. Szűcsre nem hatott a fenyegetés, mert fizetés helyett zsarolásért jelentette föl Vadóczot, aki ellen a csendőrség — mint levelezőnk írja — az eljárást megindította.

Betörés a Feketehegyen. Feketehegyen a napokban betörték Fürstner Ferencnél 60 kor. pénzt és borotválókészülékét vitték el. A nyomozást megindították.

Repülés Ujvidéken. Krasz András július 7-én Ujvidéken repülési kísérletet tart.

Madarak és fák napja Kunbaján. Kunbaján — mint levelezőnk írja — f. hó 6-án d. u. fényes sikerrel tartott meg a »Madarak és fák napja« és vele kapcsolatosan a gyermeknap. D. u. 3. órakor zeneszóval, zászlók alatt kivonultak a r. k. népiskola növendékei tanítóik vezetése mellett a templom körül elterülő gyönyörű fás térre, hol a község előjárósága teljes számban, az uri közönség legnagyobb része s mintegy 600 főre menő közönség jelent meg. Az ünnepélyt Egger János jegyző nyitotta meg lelkes szavakkal, azután Reible Rókus adminisztrátor igazgató tartott nagyszabású ünnepi beszédet a nap jelentőségéről. Majd az urinők közül Egger jegyzőné, a kántorné, és tanítóné kedték meg tevékeny működésüket a gyermekvédelem érdekében. Saját készítésű édességeket árusítottak s a befolyt 63 koronát, ami falusi viszonyokhoz képest igen szép összeg, a »Gyermekvédő Ligá«-nak küldték. Közben a tanulók alkalmi költeményeket adtak elő a jelenlévők legnagyobb meglepetésére. Végül az előjáróság megvendégelte a gyermekereget oszonnával s naplementével, kellemes emlékekkel a szívében távozott mindenki az ünnepség színhelyéről.

Aki az apját lopja meg. Kossuthfalván — mint levelezőnk írja — a csendőrség Török Sándor ellen megindította az eljárást, mert atyjától 10 métermázsza kukoricát lopott s azt Farkas Pálnak adta el. Farkas ellen is megindították az eljárást.

Leszakadt állvány. Baján az új szegedi kereskedelmi bank palotájának építésénél — mint levelezőnk írja — könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt. Leszakadt egy állvány és a munkásokra zuhant, Kovács Károlyné napszamosné súlyosan, többen könnyebben sérültek meg. A megsérült asszony sebeit Pollermann Artur dr. tb. főorvos kötözte be.

KÖZGAZDASÁG.

Miért kell sertésváltást alkalmaznunk.

A Teremtő az emberi lelkét már úgy alkotta, hogy az a körülötte levő tárgyakat és élőlényeket megfigyelje s a jelenségek okai után kutasson, hogy azután ezekből a következtetéseket levonhassa. A természet az ő jelenségeivel mintegy ösztönzi az embert a vizsgálódásra.

Ha végigtekintünk egy virágos mezőn, az lelkünket leköti, összbenyomásával gyönyörködhet, szinompájával pedig mintegy elbűvölőleg hat reánk. Azonban ha megszábadultunk a varázslattól, már külön kezdjük vizsgálni az egyedeket is, melyek összességükben oly pompát fejtenek ki. Milyen sokféleség van itt? És mind szépen megélnék egymás mellett. Ez rávezet bennünket arra, hogy a természet úgy rendezte be háztartását növényei számára, hogy a talajban foglalt táplálék anyagban mindegyiknek kijut a maga része. Ebből az utmutatásból nem nehéz rájónnunk arra, hogy a természet minden irányban használtatja ki a talajt, miből levonhatjuk azt a tanulságot, hogy nekünk is így kellene cselekednünk.

Nem volna szabad nekünk sem egyoldalulag, egynemű növénytermelésével a talajt kihasználnunk, mert így a talajban levő összes anyagokból sokat nem értékesíthet a gazda. Igaz ugyan, hogy a különböző növények ugyanazon ásványi anyagokat vonják el a talajból, de különböző arányban és különböző mélységből. Igen ám! mondhatják, csak hogy a gazda összekevert növényt nem termelhet, miután érdeke ép az, hogy egyes fajokból tömegesen termeljen sokat. Hogyan segíthetünk hát itt? Itt ismét a természet mutatja meg az utat. Nézzünk csak meg egy ujonnan nyitott erdei vágást, látni fogjuk, hogy miként követi ott szép egymásutánban az egyik növényfaj a másikat időközönként. Ennek okozóját a tudomány metabiózisknak nevezi, melynek taglalásától itt bátran eltekinthetünk, csak mint természeti törvényt kell, hogy felemlitem. Ez a természeti törvény nem csak a vadon élő növényekre bir érvényel, hanem a kulturnövényekre is.

Ez megmutatja nekünk, hogy termelendő növényeinket nekünk is váltogatnunk kell, vagyis más szóval: vetésforgat alkalmazunk gazdaságunkban, melyekből a következő előnyök származnak. Így a növény különleges táplálékában nem állhat be olyan hamar a hiány. Mert az egyik növény p. több meszet, a másik több káliumot kívánván, míg a több meszet kívánó növény tenyészik a talajban, eddig mállás folytán a kálium gyarapodik s a több káliumot kívánó

növény utána már megfogja található szükségletét és viszont.

De azt is tudjuk, hogy gazdasági növényeinknek számtalan ellensége is van. Hogy csak a répát említsük: gyökérgüszög, szivrothadás, hamis penész, réparozsda, foltozottság és a répa nematodák. Ezek egy-egy évad alatt igen elszaporodnak s a spórák, valamint a peték a talajba fészkelvén magukat, a következő termést már tönkre is tehetik. Itt is segíthet ugyan a természettudományok ismerete, például ha a répa közé oly növényt vetünk, melyet a répa nematoda jobban szeret a répánál s ezeket azután kihurgálva millióit pusztíthatjuk el az ellenségnek s így a többi, de költségek mellett még sem érhetjük el velük azt, hogy ne maradjon még ott annyi ellenség, hogy termésünket ne csökkenthetné, s bizonyára nem érünk el vele olyan eredményt, mintha növényeinket olyan helyre plántálnánk, hol még az ellenségnek hire-hamva sincs. És ez minden gazdasági növényünkre nézve áll.

Vegyük továbbá azt is, hogy a talaj a folytonos kalászos termelése mellett sohasem készíthető elő úgy, mintha felváltva kapás is kerül bele, mert az elmálás így tökéletlenebb s kevesebb vizet is vehet föl. A talaj hova tovább tömtebbé válik annál inkább is, mert itt egyoldalú trágyázást kell alkalmaznunk, mi a talaj fizikai tulajdonságát nem javíthatja s így a növény termelésére mindinkább alkalmatlanná válik.

Végül nem érdektelen azt sem tudni, hogy azok a váladékok melyek bizonyos növények gyökereiből a talajba jutnak, ugyanazon fajtájú, vagy hozzá közeli rokonságban álló növényekre mérgezőbb hatásúak, mint a távolabb állókra. Reed amerikai tudós laboratóriumában rendszeresen végzett vizsgálatok alapján kimutatta, hogy az olyan ugar, melyben előbb buza termett, határozottan mérgező hatással van a beléje vetett második buzamemzedékre, kevésbé a zabra és még kevésbé a kukoricára.

Ebből beláthatjuk már most, hogy miért nem jó kalászos, kalászos után vetni. Bár nem szabad a felsorolt dolgok közül egyet is kicsinylenünk, mégis ha az összes tényezőket tekintetbe vesszük, be kell látnunk, hogy a vetésváltás a rendszeres gazdálkodásnak nélkülözhetetlen kelléke.

Burányi Ferencz.

Áthelyezett állatorvosok. A földmívelési miniszter Touthen József kir. állatorvost Zentáról Turócszentmártonba, Reisinger Pált Nováról Zentára; Vadász Aladár állatorvosgyakornokot Zomborból Felvincre, Scheffer Tivadart Paksról Zomborba, Holzer Lajost Cseffáról Bajára helyezte át.

Az Első Bácsalmási Gazdakör alap-szabályait a napokban jóváhagyták.

Vesztség. Mélykut, Vajsza, Óverbász, Bezdán községekben ezidőszerint vesztség van.

Légmentes borshordó. Némely folyadéknál, különösen a bornál, igen lényeges, hogy a levegő kizárásával raktározhatjuk el a hordokban. Ezt többféle, régi és ismert módokkal érjük el. A legújabb berendezést, egy fiúmei gépész-mérnök találta fel, Ez a módszer, különösen oly esetben praktikus, amikor a hordóból időközönként elveszünk folyadékot. A berendezés abban áll, hogy a hordóba, felső nyílásán keresztül egy felfújható tömlőt teszünk, a melyet azután használat közben oly mértékben töltünk meg tetszés szerinti folyadékkal vagy gázzal, a mely mértékben a hordóból bort veszünk. Ily módon levegő nem juthat a hordóba.

Országos sörárpa- és komlókiállítás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mint múlt évben, úgy a folyó év őszén is a földmívelésügyi miniszter támogatásával, díjazással egybekötött országos sörárpa- és komlókiállítást rendez. A múlt évi hasonló kiállítás sikere, amely az eddig rendezett valamennyi sörárpa- és komlókiállítást messze felülmutatta, azt igazolja, hogy az ilyen kiállítások rendezése nemcsak szükséges, hanem a sörárpa- és komlótermelés fejlesztésére is igen jó hatással van, amennyiben a természetet versenyre serkenti. Elhatározta az O. M. G. E., hogy a kiállítás támogatására a földmívelésügyi miniszteren kívül fölkéri a budapesti áru- és értéktőzsdét, a Magyar Mezőgazdák és a Segesvári Komlótermesztők szövetségét. A rendezőbizottság elnöke Kerpely Kálmán, a debreceni gazdasági akadémia igazgatója lesz, a tulajdonképeni rendezési munkálatokat pedig Jeszenszky Pál kir. tanácsos, ügyvezető titkár és Fabricius Endre titkár végzik.

A gabona állása a hódási járásban. Paripás, jun. 20. A nagy esőzés és viharok a szép és nehéz búzát a földre csapta. A zab vidékünkön mindenütt igen jól áll. A kender is jól áll. A tengeri a múlt és korábbi évek hasonló időszakához képest nagyon visszamaradt egy-

részt, mert a folytonos esőzés miatt később lehetett vetni, mint az előbbi években, másrészt a fűvelés folytán a vadrepce és fű elborította. A tengerit a tartós esőzés miatt nem lehetett másodszer kapálni és megmunkálni; az eső többet árt a tengerinek, mint más gabonának, mert a vadrepce és fű mindenütt magasabb, mint a tengeri.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. H. D., Kula. Köszönet a szives fölvilágosító sorokért.

O. M., Bácsborsód. Szombaton levélben értesítettük s mellékeljük dr. H. kulai orvosnak a kérésre vonatkozó tájékoztató sorait.

P. J., Szilágyi. Intézkedtünk.

B. Gy., Paripás. 1913. júliun 1-ig.

Ventire. Még a múlt hónap közepén. A jövő hónapban nem lehet.

St. J., Ujvidék. Sajnáljuk, de most már elkésett vele.

W. B., Zenta. Nem tehetjük meg. Törvényes akadályai vannak.

R. J., Baja. Már továbbították.

„Leszakadt rózsabimbó.” Nem nekünk való.

W. I., Kunbaja. A múlt számról lekészt.

Levelező, Baja. Legközelebb sorra kerül.

St. K., Zomdor. A jövő hó folyamán sorát ejtjük. Most lehetetlen.

M. N. T., Gilád. Az egyik költemény hasznavehetlenné vált, mert mindkét oldal tele volt írva. A papír egyik oldala mindég üresen hagyandó.

Dr. St. Gy., Budapest, honvédelmi minisztérium. Csütörtökön akadályozva volt a jelzett helyen való megjelenésben.

Sch. M. B. A külföldieket nem ismerjük. A budapestiek közül ezek a nagyobbak: Berger E. V. (központi vásárcsarnok), Fuchs és Schlichter (Jász-u. 7.), Hungária vajkivitel r. t. (Kövér Lajos-u. 5.), Szántó Adolf (István-ut 67.), Schaefer Károly (Kálmán-u. 12.).

G. M., Verseg. Budapestről Ujvidékre naponként este 10 órakor a Petőfi-térről indul a hajó. Másnap délután 5-6 óra közt érkezik oda. — A II. oszt. viteldija 7 K 20. — Hogy mely igazolványok jogosítanak kedvezményre, azt a jegyváltásnál a pénztárnoktól tudhatja meg.

Ujságmelléklet, Apatin. Minden irányban intézkedtünk.

„Krikri.” Nem használhatjuk.

„Septében.” Értéktelen.

Eladó autó.

Két hengeres, két üléses, szürke színű, 10—12 H. P. Laurin & Klement gyártmányu alig használt autó, teljesen jó karban, három darab tartalék külső 5 darab belső gummival és hozzávaló összes szerszámokkal jutányos áron eladó.

Molnár Imre szolgabíró, Palánka. 2—2

Eladó gőzmalom.

Csurog községben levő 9 járatu modern gőzmalom, mely 1908 évben lett teljesen ujonnan felszerelve, szükséges melléképületekkel és nagy lakással szabadkézből tehermentesen azonnal eladó.

A községben több malom nincs és 3 közeli község közönsége által is foglalkoztatva van.

Megkeresésekre válaszol: **Velzi István Csurog.** 1—2

A Szabadkai Széchenyi fiúnevelő intézetbe

felvétetnek középiskolai növendékek.

A növendékek szaktanárok vezetése mellett rendszeres házi oktatásban részesülnek s állandóan tanári felügyelet alatt vannak.

Prospektust küld **Koncsek Kálmán** főgimn. tanár, intézeti felügyelő. (Szabadka VI. István-utca 79.) 1—4

Benz gépkocsimat

(22 HP)

olcsón eladom

Dr. Szlávi Kornél, Ujvidék.

10—2

Hirdetmény.

Kunbaja község tejszövetkezete ezennel közhírré teszi, hogy a 340. ö. i. f.

lakház, valamint az összes

tejszövetkezeti felszerelés folyó év június hó 29-én árverésen elfog-nak adatni.

A venni szándékozók előzőleg jelentkezhetnek ifj. Freidinger András tejszövetkezeti elnök kunbajai lakásánál.

Kunbaja, 1912. június hó 19-én.

Ifj. Freidinger András
tejszövetkezeti elnök.

ANGOL PARK

Városliget, Hermina-ut 57—65 szám

A kontinens legnagyobb családi mulatóhelye. — Százféle szórakozás és látványosság. — Szimfonikus zenekar, két katonazenekar, olasz zenekar.

Ródlí,

Aerodrom (körben forgó léghinta)

Alpesi falu

Koraszülött csecsemők táplálkozása.
(Tudományos bemutatás)

Csodakerék

Hullám vasut. — Miniaturvasut.

A permetezés

sikerének a kulcsa a gyorsaság!

Fele időt és harmadrész permetező oldatot takarít meg az, a ki Haizler-féle

„TEMPUS”

permeszórót használ. Minden háti permetezőre alkalmazható! Ára 18 K.

(10—10.) Alólóló való permetezésre igen alkalmas.

A „TEMPUS” kapható Bruckner Testvérek Zentán. Viszontelárusítók kerestetnek.

3713. sz.— kig. 1912.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Turja községben üresedésben levő községi

irnoki állásra

pályázatot hirdetek és felhivom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi július 15-ig terjesszék be.

A szerb nyelvet beszélők az állás betöltésénél előnyben részesülnek.

Az állás javadalmazása havi előleges részletekben kiszolgáltatandó 1200 korona fizetés.

Óbecse, 1912. évi június hó 24.

Dr. Balaton Gyula
főszolgabíró.

Bajmok község előljáróságától.

2513—1912. szám.

Pályázati hirdetmény.

Községünkben lemondás folytán üresedésbe jött

rendőri állásra

ezennel pályázatot hirdetünk. Felhívjuk mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzánk

1912. évi július hó 7-ik napjáig

nyujsák be, mert a később érkező folyamodványokat figyelembe nem vesszük.

Az állás javadalmazása a közpénztárból havi utólagos részletekben évi Hatszáz (600) korona felszerelés és ruházat.

Bajmokon, 1912. évi június hó 24.

Lichtneckert József,
jegyző.

Bestity Tódé,
bíró.

Bácsalmási járás főszolgabirájától.

3118. sz.—kig. 1912.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó **Mélykút** községben üresedésben levő és egyenként havi előleges részletekben felvehető évi 900—900 koronával javadalmazott

irnoki és irnokvégrehajtói

állásokra folyó évi július hó 15-iki határidővel pályázatot hirdetek.

A megválasztandó tisztviselők állásukat

folyó évi szeptember hó 1-én lesznek kötelesek elfoglalni és a megválasztandó irnokvégrehajtó köteles lesz a legelő díjakat is végrehajtani.

Bácsalmás, 1912. június 25.

Koller Oszkár
főszolgabíró.

Nemzeti szálloda Bácsalmás

Bérlők: **Hupfer Testvérek.**

A felsőbácska legjobban látogatott szállodája. — Olcsó árak. — Gondos kiszolgálás. — Étterem és kávéház.

Svájci leány-pánzionátus.

Gráz (Stájerország) Ruckelberg, Plüddemannstrasse 32. (Telefon 221/VI.)

Továbbképző és háztartási iskola 15—20 éves korban levő leányok részére.

Elsőrendű referenciák.

Bővebbet a részletes értesítők (prospektusok).

10—6

POLGÁRDI URADALOM

(Keczel község, Pest-megye.)

parcellázása megkezdődött. Kis és középbirtokok vásárolhatók

igen kedvező feltételek mellett.

Elsőrendű közlekedés: vasút, műút minden irányban. Távolság Budapesttől 2 óra, Szabadkától 1 1/2 óra. Közelebbi adatokkal

„Puszta Polgárdi uradalom intézősége“

Keczel (Pest-megye) készséggel szolgál.

3—3

„Bácsmegye“

Lapvezér:

borsodi és katymári

Latinovits Pál,

ny. főispán, orsz. képviselő.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „**Bácsmegye**“ a 850.000 lakost számláló Bács-Bodrog megyének **legelterjedtebb** lapja. Mindenütt található, ahol a megyei közügyekért érdeklődnek.

A „**Bácsmegye**“ a legalkalmasabb hirdetési organum, mert a vevőközönség olvassa s így a hirdetés eredménnyel jár.

Érdeklődőknek a kiadóhivatal

BUDAPEST, Teréz-körut 2. sz.

ad bővebb felvilágosítást.

Bács-Bodrog vármegye.

Zsablyai járás.

CSUROG község.

2594./1912 kig. szám.

Versenyárgyalási hirdetemény

Csurog politikai község által Csurog községben

Vásári cédulaház és ménistálló

épület építésének biztosítására alulirt községi előjáróság nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet; melyre azonban átalány összegben, vagy százalékos ár engedménnyel ellátott ajánlatok is beadhatók.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra u. m.: 1. föld és kőmives, 2. kőfaragó, 3. ács, 4. vas, 5. cserépfedő, 6. bádogos, 7. asztalos, lakatos, mázó stb. 8. kárpitos és 9. burkolati munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni, azonban óhajandó az átalány összegű vagy százalékos árengedményű ajánlat benyújtása.

Fenti épület felépítésére az előmérleti költségvetés szerint 14.457 kor. 81 fillér van előirányozva.

Az építkezés a munka átadás napjától számított 6 (hat) hónap alatt teljesen befejezendő. **November hó 15-től április hó 15-ike közötti időszak munkaszünet gyanánt fog vétetni.**

Csak a 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított, 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

A községi Előjáróságnak

Csurogon.

Ajánlat a 2594/kig. 1912. számú versenyárgyalási hirdetésben kiirt építési munkálatokra.

Az ajánlat ha nem postán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, postán érkező ajánlat pedig az előjáróság címére — mindkét esetben 1912. évi **június hó 30-ig** adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre 14.457 kor. 81 f. előirányzati összeg 5%-át bántpénz fejében a községi pénztári helyiségben a közpénztárnok kezeihez a versenyárgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet; a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti. Az értékpapirok kamatszelvei pedig esedékességük időpontjában kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs. A bántpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bántpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bántpénz összegéről szóló postai feladó vevény) csatolandó az ajánlathoz. Nem követeltetik bántpénz a kézműipari szakmákat (kisiparosokat) érdeklő és 5000 korona előirányzati összeget meg nem haladó munkálatoknál a szakmabeli iparos mestertől. A verseny tárgyalás Csurog község tanácsstermében 1912 évi július hó 1-én d. e. 9 órakor fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok fel fognak bontatni, mely versenyárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a munka (és szállítási) feltételek, részlettervek, költségvetések, rajzok és ajánlati minta a közigazgatási jegyzői irodában mindennap délelőtt 9—11 óráig megtekinthetők, esetleg a jegyzői magánmunkálatokért szedhető díjakról 1906. évben alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított díjon meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Azon pályázók, ki a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesséssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 16. §-ának 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor alulirt hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg itt ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük, vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvénynyel kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban közvetlenül ide lesz elküldendő.

Alulirt községi előjáróság fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kelt CSUROGON, 1912. évi június hó 14-én.

Kékity József

jegyző.

2—2

Ivkov Gyóka

biró.

Nagy peronospóra járványok idején

is kitünő eredményt értek el szőlősgazdáink a

„PRO-VINO“

nevü új permetező szerrel.

**Kitünően tapad! Azonnal oldódik!
Aljat nem képez!**

Tessék ismertető füzetet kérni!

A por ára klg-kint 50 klg-os zsákban 54 fill., kisebb zsákban 56 fill. Ugyanannyi anyag kell belőle, mint a rézgálicból s így a »PRO-VINO« a legolcsóbb permetezőszer.

Vezérképviselő: 10—8

Magya Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

4. szám.

Hirdetemény.

Csátalja község nyári gyermek menedékházához f. évi július hó 1-től augusztus hó végéig terjedő két hónapi időre egy okleveles

vezetődajka, ovónő,

esetleg **tanítónő** felvétetik. A nyári gyermek menedékházat vezető dajka javadalmát utólagos részletekben felvehető havi 60 korona tiszteletdíj képezi, mely rendes nyugta ellenében a községi pénztárból fizettetik.

Levélbeli ajánlatok a csátaljai nyári gyermek menedékházi felügyelő bizottság elnökéhez, Szilvássy György községi jegyzőhöz küldendők.

Német nyelv tudása szükséges.

Csátalján, 1912. június hó 10-én.

2—2

Szilvássy György
elnök.

Vig Emil

„Casinó“ szállodája

Palánkán

egészséges, kényelmes és olcsó szobákkal rendelkezik.

168/912.

Pályázati hirdetemény.

Az **Ófutas** községnél lemondás folytán megüresedett és előleges havi részletekben kiutalványozandó 1000 korona javadalmazással egybekötött községi

irnoki állásra

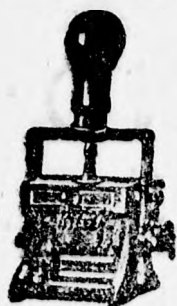
pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy képesítésüket igazoló okmánnyal felszerelt kérvényüket hivatalomhoz **f. évi július hó 25-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ujvidék, 1912 év június hó 11-én.

2—2

Nikolits Izidor
főszolgabíró.

HIVATALOS

bélyegzőket pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bácsmegeyi Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

KOHN ARNOLD

sírkőraktára

Budapest, VII., Károly-körút 15.

Telefon (interurban) 18-76.

Ajánlja állandóan nagy raktárát síremlékekben a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajzok és költségvetések díjmentesen.

TRAPPISTA

legjobb minőségű és tartós csemege-sajt, valamint

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készülő
kilója 2.30 fillér.

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeye)

A 4 kilót meghaladó rendelések ugyanezen árban postadíjmentesen küldetnek.

Pályázati hirdetemény.

Martonoson (Bács-Bodrogh vmegye) községi

óvónői állásra

nyugdíjazás folytán pályázat hirdettek.

Javadalom 800 kor. készpénzfizetés, 150 kor. fűtési és 20 kor. tisztogatási átalány. Természetben lakás az ovoda épületben a mely 2 szoba, előszoba, pincze és nagy kertből áll.

Felhívom az érdekelt okleveles óvónőket hogy kellően okmányolt 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket f. évi **julius hó 20-ig** hozzám annál is inkább nyújtásák be, mert a később beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Martonos, 1912. június hó 15-én.

2-1

Jószity Mladen

közs. iskolaszéki elnök.

3829 ex/1912.

Pályázati hirdetemény.

Szeghegy községben megüresedett s évi 800 korona fizetéssel egybekötött

I-ső irnoki állásra

pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy a négy középiskola elvégzését és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi **julius hó 5-éig** nyújtásák be.

Topolya 1912. június 12-én.

2-1

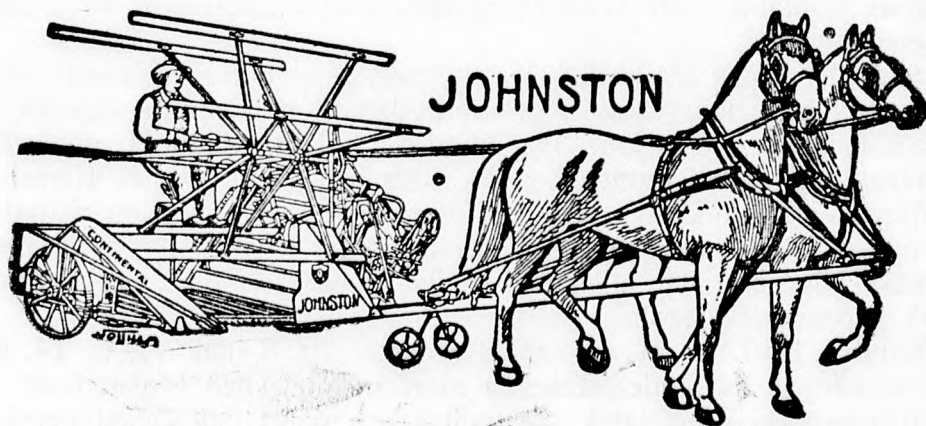
Dr. Fratriševits István

főszolgabíró.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A legjobb anyagból és legnagyobb gondossággal készült **„JOHNSTON“**

eredeti **amerikai** kévekötőgépet a magyarországi viszonyokhoz alkalmazva utolérhetetlen minőségben hozzuk forgalomba.

Egyszerű kezelés, tartósság és szép munka tekintetében minden más gépet felülmul.

Magyarországi vezérképviselő és főraktár:

Bächer Rudolf – Melichar Ferenc

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND.

Elsőrendű eredeti amerikai kévekötőző zsinegi!

Elsőrendű eredeti amerikai kévekötőző zsinegi!